

12. Kalkınma Planı ve İnsan Hakları Eylem Planı Gereği

“İNSAN HAKLARI, ŞİDDET ÖNLEME VE SOSYAL ARABULUCULUK BİLİNCİNİ GÜÇLENDİRİCİ ETKİN SAHA AKTÖRLERİ YETİŞTİRİLMESİ SEFERBERLİĞİ: 2023- 2034”

ULUSLARARASI SERTİFİKA PROGRAMLARI

Millî Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı,
Anadolu Üniversitesi ve HEGEM Vakfı iş birliği ile

İŞ YERLERİNDE

“ÇATIŞMA YÖNETİMİ VE SOSYAL ARABULUCULUK”

ULUSLARARASI SERTİFİKA PROGRAMI

“Bireylerin doğuştan gelen HAKLARI ve başkalarının
HAKLARINA zarar vermeme SORUMLULUKLARI vardır.”

PROGRAMIN ANA HEDEFLERİ

1. İletişim becerilerinin artırılması
 2. Müzakere anlayışının geliştirilmesi
 3. Şiddetin ortaya çıkmadan önlenmesi
 4. Çatışma ve krizlerin yerinde yönetimi
 5. Anlaşmazlıkların dostane çözümü
-
-

“Şiddeti kuru dua ile önleyemezsiniz,
harekete geçmek ve mücadele etmek gerekir.”

PROJE YÜRÜTME YURULU

Mehmet ERSOY (Vali)

HEGEM-Mütevelli Heyeti Başkanı

Hüseyin AKSOY (Eskişehir Valisi)

Proje Yüksek İstişare Kurulu Başkanı

Hikmet Yıldırım CELKAN (Prof. Dr.)

Proje Akademik Sektörler Danışmanı

Osman KAYMAK (Vali-Mülkiye Başmüfettişi)

Proje Kurumsal İlişkiler Genel Koordinatörü

Nebi ÇELİK (Cumhurbaşkanlığı S ve BB)

Strateji ve BB Sektörler Genel Müdürü

Hakan ÖZTATAR (Adalet Bakanlığı)

Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Gn Müdürü

Fethi Fahri KAYA (ME Bakanlığı)

Yükseköğretim ve YDE Genel Müdürü

Umut İlhan DURMUŞOĞLU

Proje Uluslararası Danışmanı

Selami SÖNMEZ (Prof. Dr.)

Proje Pedagojik Danışmanı

Sezgin AÇIKALIN (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Vahap ÖZPOLAT (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Mehmet TEYFUR (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Mustafa KARACA (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Ali ÇAĞLAR (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Sevda MUTLU (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Yahya M. KESKİN (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Sezai ÖZÇELİK (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Gül Sultan ÖZEREN (Doç. Dr.)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Hasan Hüseyin TAYLAN (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

İbrahim GÖKDAŞ (Doç. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Murat KESKİNKILIÇ (Başmüfettiş)

Proje Yürütme Kurulu Üyesi

Meltem TEMURER (Av. Arb)

Proje Hukuk Danışmanı

Ekrem TOKLUCU (Dr.)

Yürtdışı Danışmanı

PROJE ÖZETİ

Türkiye’de “İNSAN HAKLARI, ŞİDDET ÖNLEME VE SOSYAL ARABULUCULUK BİLİNCİNİ GÜÇLENDİRİCİ SAHA AKTÖRLERİ YETİŞTİRİLMESİ SEFERBERLİĞİ 2023-2034” Projesi, “İnsan Hakları Eylem Planı” gereği olarak Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı ile 2022 yılında 25 pilot ilde başlatıldı; koordinatör üniversiteler üzerinden, on bin kamu çalışanı “Şiddet Önleme Danışmanı” ve “Sosyal Arabulucu” olarak mezun edildi.

Dicle Üniversitesi 2023-2024 Öğretim yılında “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” modelini bütün akademik ve idari yöneticilerin katılımıyla başlatan ilk Üniversite olmuştur. Uygulama ile, resmi şikayet dilekçe sayılarının azalması ve kişiler arası sorunların uzlaşma ile çözümü bağlamında %90 gibi çok yüksek bir başarı elde edilmiş; Dicle Üniversitesi bu Model uygulama ile, YÖK Akredite Kurulundan pozitif akredite puanı alan ilk Üniversite olmuştur.

“Şiddetin ekonomik ve toplumsal nedenleri üzerine yapılan genel incelemeler artık bırakılmalı, özellikle ‘şiddet dolu bireyin oluşum düzenekleri’ üzerinde yeni türden araştırmalar başlatılmalıdır. Başlatılacak yöntem, müdahale tarzlarında da köktenci değişikliklere gidilmesini gerektirir. Ve müdahaleler artık yukarıdan değil, aşağıdan başlamalıdır; yasa yoluyla değil, bireyin özellikle de çocuğun ya da gencin tanındığını duyumsadığı kişilerarası ilişkiler yoluyla işlemelidir. Okulu yeniden toplumsal yaşamın merkezine oturtmaya çalışmalıyız; çok uzun vadeli insani amaçlara da ancak öğretmenleri daha üst düzeyde sorumluluk almaya yönlendirerek ulaşabiliriz.”

Alain TOURAINE bu yaklaşımı ile bize, sosyal dokunun güçlendirilmesi, şiddetin önlenmesi için öncelikle müzakere ve sosyal arabuluculuk bilincinin güçlendirilmesi gerektiğini; bunun da mutlaka okullar yoluyla hayata geçirilmesinin önemli olduğunu işaret etmektedir.

Ülkemizde 2024 yılında, Cumhuriyet Başsavcılıklarına gelen olaylarda şahsa karşı suç sayısı 4 milyon 763 bin 287 olup, bunların 1 milyon 639 bin 468’i “yaralama” nitelikli suçlardır. Tüm türlerini ekleyince 2024 yılında meydana gelen olaylardaki toplam suç sayısı 10 milyon 406 bin 609’dur. 2023 yılından devirle gelen dosyalardaki sayılarla birlikte 2024’te toplam suç sayısının 23 milyon 805 bin 243 olduğunu görüyoruz.

Kentlerin şiddet/suç yönünden sosyal risk özelliklerinin bilinmesi hem yöneticiler ve hem de sıradan vatandaşlar açısından çok önemlidir. Bu sebeptendir ki, HEGEM Vakfı faaliyet planlamalarını bilim ekiplerince tüm illerde yürüttüğü “İllerin Çok Sektörlü ve Çok Disiplinli Sosyal Risk Analizleri” verilerine dayandırmayı ilke edinmiştir.

Gündelik yaşam çoğu kez streslerle doludur. İşyerleri sayısız insanın doğaçlama bir şekilde dolup boşaldığı yerlerdir. Kişiler arası ilişkilerde ve gruplarda beklenmedik kimi anlaşmazlıkların ortaya çıkması hayatın gerçekliğidir. Önemli olan risklere kriz durumlarına hazırlıklı oluş, ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkları, çatışmaya ve şiddete dönüşmeden sağlıklı iletişim ve müzakere yöntemleriyle çözebilmektir. İnsan hakları, şiddetle mücadele ve sosyal arabuluculuk konuları birbirleriyle iç içedir. Bu sertifika programı bu anlayış ve ilkelerle hazırlandı. “Şiddetin doğurduğu zararların maliyeti, şiddeti önlemenin maliyetinden çok daha yüksektir.”

“Önlenabilir her ölüm, apaçık bir cinayettir.”

KURU DUAYI BIRAKIN, AĞAÇ İSTEYEN TOHUM EKER.
(MEVLANA)

PROJENİN GEREKLİLİĞİ

“SUÇU ANLAMAYA ÇALIŞMAK, SUÇLUYU HOŞ GÖRMEK DEĞİLDİR.”

Şiddeti ve suçu arka planıyla ve bütün sebepleriyle çok disiplinli olarak ele alıp derinlemesine incelediğimiz zaman, (özellikle çocuklar söz konusu olduğunda) şu gerçeğe karşılaşıyoruz;

“BUGÜNÜN FAİLLERİ, ÇOĞU KEZ DÜNÜN ÇOCUK MAĞDURLARIDIR.”

Yaşı ne olursa olsun kişilerin başkalarının hakkına, hukukuna, bedenine kasti olarak zarar vermesi adaletsizliktir; ancak, adaletsizlikleri daha ortaya çıkmadan kamu ya da insaniyet adına görevi ve imkânı varken önlememiş olmak da adaletsizliktir.

Eğer bir ülkede suç artış hızı/oranı nüfus artış oranının üzerinde ise, oradaki aileler ve çocuklar risk altında demektir. Şiddeti bir olgu olarak ele aldığımızda, bir anda ortaya çıkan ve bir anda ortadan kaldırılabilen bir sorun olmadığını anlarız. Özellikle, ilgililerin ya da medya analistlerinin çoğu kez yapıp ettiği gibi, şiddeti sadece “son bir olay” üzerinden anlamaya çalışmak son derece adaletsiz bir tutumdur.

İnsanlık tarihi, insanın-insana yapıp ettiği kötülük türleriyle doludur. Şiddetin bütün zamanlarda ve günümüzde de bütün sosyal hayatın doğasını, akışını olumsuz yönde etkileyen sorunların başında geldiğini bilmek zorundayız. Şiddetin azaltılması ve önlenmesi resmi-özel bütün toplumsal dinamiklerin, “hizmet seferberliği” felsefesiyle aynı anda ve ortak bir programla harekete geçirilmesiyle mümkündür.

Şiddeti önlemede eğitim programları ve okullar en önemli boyuttur. Ülkemizde insan hakları ve şiddet önleme çalışmalarında daha etkili önlemlere geçme ve yeni hizmet modelleri devreye sokma zamanı gelmiştir. Çok kurumlu ve çok disiplinli olarak hizmet sahnesine konan bu projenin böyle bir anlayış ve ihtiyaç perspektifinden anlaşılması ve uygulanması önemlidir. Okullardaki rehberlik kurul ve yapılarının güçlendirilmesi, çalışanlarının, yöneticilerin, sınıflarla ilgili danışman öğretmenlerin, okul aile birliği üyelerinin okulların büyüklüğüne göre yeterli sayıda “Çatışma Yönetimi ve Şiddet Önleme Danışmanlığı” programlarına katılması önemlidir.

Judith N. SHKLAR, Adaletsizliğin Veçheleri adlı eserinde şunları ifade eder;

“Bir felaket, hangi durumda talihsizlik, hangi durumda adaletsizlik sayılır?

Sezgisel olarak, bu sorunun cevabı oldukça basittir. Eğer dehşetli olaya doğanın dışsal güçleri yol açmışsa bu bir felakettir ve yapmamız gereken şey, acımıza teslim olmaktır. Yok, eğer buna sebebiyet veren art niyetli bir failse, ister insani ister doğüstü olsun, o zaman bir adaletsizliktir ve bu durumda öfke ve nefretimizi ifade edebiliriz. Mağdurları etkileyen her şey sadece kötü talihten ötürü değildir; dikkatli vatandaşlar ve de kamu görevlileri adaletsizliği önlemek adına öncesinden çok şey yapabilirler. Bu bağlamda hiçbir şey yapmanın ya da eksik yapmanın, sosyal bir devletin işleyebileceği adaletsizlikler içinde büyük bir adaletsizlik olduğunu düşünüyorum.

Adaletsizlik, sadece adalet kurallarının her gün hukuk tanımaz insanlar tarafından fiili olarak ihlal edilmesiyle gelişmez. Gerçek ve potansiyel mağdurlara sırt çeviren kamusal alan görevlileri ve pasif vatandaşlar, haksızlığın daha da büyümesine katkıda bulunurlar. Olağan modelin başarısızlıklarından birisi de adaletsizliğin etkisiz katılımcılarını değil, yalnızca failleri dikkate almasıdır. Yapabilme imkânı varken yanlış olan gidişatları bir şekilde engelleme gayreti göstermeyen kamu çalışanları, ortaya çıkan adaletsizlikler bağlamında olmak üzere sosyal ihanet içindedirler.

“Kamu görevlilerinden adalet, yakın dostlarımızdan sadakat ve parasını ödediğimiz kimselerden mal ve hizmet temini bekleriz bu beklentiler karşılanmadığında sadece üzülmekle kalmayız, aynı zamanda kendimizi ihanete uğramış hissederiz.”

ADALET, sadece adliye koridorlarında aranan ya da dağıtılan bir haklar arayışı değil; ama aynı zamanda bütün gündelik yaşam alanlarında hissedilen, yaşanan ya da ADALETSİZLİK OLARAK gündelik yaşantımızın orta yerinde var olan hayat dengesidir. Adaletin eksikliği, dahası kaybı, adaletsizliği ortaya çıkarır. Adaletsizliğin göstergesi sadece birilerinin hakkına, malına, varlığına, canına saldırı değil, aynı zamanda bütün bu sorunlu ve sıkıntılı durumlarının doğmasına sebebiyet vermiş olan yetkililerin hizmet ihmalleridir.

Özellikle geçen yüzyılda gelişmiş ülkelerden başlamak üzere, bütün dünyada kadınların ve çocukların şiddetten korunmalarına yönelik yeni yasal ve sosyal önlemler alınmaya başlanmıştır. Ancak ABD’nde, 1980’li yıllarda kadınları şiddete karşı korumaya yönelik olarak mevzuatlarına yeni kanunlar eklendi ise de, ilk uygulamalarda zorluklar yaşandı; fazla başarı elde edilemedi. Kadınları koruma amaçlı başlatılan yasal süreçlerin işleyişinde, güvenlik ve adalet görevlilerinin şiddet/istismar/mağduriyet konularında yeterli bilgilerle donatılmış olmamaları birçok uygulama sorunlarına yol açtı. Kadına yönelik şiddet olayı yaşanan ve kadının polisi aradığı çok sayıda olayda, güvenlik güçleri zamanında olay yerine ulaşmış olsa da **“ya çifte gözaltı” ile geri dönüldü** veya yaşanan şiddet olaylarının beşte birinden fazlasında **gözaltına alınıp götürülenler sadece kadınlar oldu.**

Kadınları koruma amaçlı çıkartılan yasaların uygulanmasında kadınların tutuklanmaları gibi çelişkili durum karşısında yapılan durum değerlendirme çalışmaları ve bilimsel araştırmalarla tespit edildi ki, polis olay evine vardığında sakın bir adam ve **adama saldırı halinde bir kadınla** karşılaşılıyor; kadını gözaltına alıyordu. Adam eşine şiddet uygulama sonrası, polisin olay mahalline geleceğini anlayınca taktiksel hareket ediyor; polisi çok sakın bir tavır içinde bekliyordu. Oysa kızgın, öfkeli bir ruh haline girmiş olan kadın, polisi görünce dayanamayıp, adama yönelik sözlü ya da fiili eylemlere girişebiliyor ve saldırgan bir konuma düşerek gelen polisin görev hedefi olabiliyordu.

ABD’nde, yaşanan bu durumlar *karşısında birincil saldırgan yasaları* yürürlüğe kondu; tüm görevli güvenlik güçleri ve ilgili adli personelin şiddeti anlama-önleme eğitimlerinden geçirilmelerine karar verildi. Günümüzde, kişinin eşine fiziksel saldırıda bulunması var olan yasalara aykırıdır. Ne yazık ki, eşine saldıranların ne gibi müeyyide ile karşılaşacağı çoğu kez kentten kente, ilçeden ilçeye, hatta karakoldan karakola bile kısmen de olsa değişiklik gösterebilir.

Kentten-kente, yöreden yöreye sosyal ihtiyaçlar ve sosyal riskler bağlamında sosyolojik gerçeklikleri farklılık gösterebilir. Bu nedenle, kendini var olan hukuk sistemi ile korumaya çalışan kadın, kurumsal işleyişin tutarlılığına güvenmeyebilir. Şüphelerin, güvensizliğin ortadan kalkması, şiddet önleme faaliyetlerinin bütün ülke düzeyince ve yerelde başarılı olması, ortak eğitim anlayışlarından hareket etmekle, insan haklarının, şiddetin, insanlar arası çatışmaların ortaya çıkış nedenlerinin, risklerin, müzakerenin ve sosyal arabuluculuk uygulamalarının yine bütün kesimlerce yeterince bilinmesiyle mümkündür.

Dünyada suç oranları ve suç artış hızı en yüksek ülke ABD’dir. Oysa, yukarıda ifade edilen şiddet ve suç önlemede yeni yöntem ve uygulamalara geçiş ve diğer nedenlerle iki binli yıllarda suç oranlarında ve suç artış hızında ciddi düşüşler ortaya çıkmıştır. ABD’nde 2022 - 2023 yıllarında motosiklet hırsızlığı hariç önceki yıllara göre bütün suçlarda azalma olmuştur. Yeni yüzyılda her tür suçlardaki azalma Avrupa Birliği Ülkeleri için de geçerlidir.

Adalet Bakanlığı İstatistiklerine göre; son beş yılda (2017-2023 arası) ülkemizde Yabancı Uyruklu olanların suç mağduru olma oranları % 114 artmıştır. *(Yabancı Uyruklu olanların suç faili olma durumlarındaki artış oranı ise daha yüksek düzeydedir.)* Aynı dönem içinde T.C. Vatandaşı olanların suç mağduru olma oranlarında ise %-3 azalma olmuştur. Ülkemiz vatandaşlarının ve bir şekilde ülkemizde bulunmuş olanların güvenliğinden sorumluyuz; kamu görevi yürütenler olarak; vatandaşlar olarak. Bu program, bu sorumluluk bilinci ile geliştirildi ve yürürlüğe konuldu; başarısı için uğraşmak hepimiz için kamu görevidir...

PROJENİN YASAL DAYANAKLARI

ON İKİNCİ KALKINMA PLANI BAZI KONU MADDELERİ

MADDE: 723,1. “Aile içi şiddeti ortaya çıkaran temel unsurlar belirlenerek, önleyici mekanizmaları artırmaya yönelik olarak kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ile STK’ların iş birliğiyle bütüncül çalışmalar yürütülecektir.”

MADDE: 738,2. “Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklara ve ebeveynlerine ihmal, istismar ve şiddet konularında farkındalık eğitimleri verilecek, çocukların yaşam becerileri güçlendirilecektir.”

MADDE: 746,12. “Ülkemizin geliştirilebilecek alanlarında çalışmalar üretmek üzere ilgili kamu kurum ve kuruluşları, STK’lar, üniversite ve özel sektör ile gençleri bir araya getiren yönetim modelleri geliştirilecektir.”

CUMHURBAŞKANLIĞI 2023/16 SAYILI GENELGESİ BAZI HÜKÜMLERİ

MADDE: 4. “Şiddetle mücadelede aktifi rol alan kurumlar başta olmak üzere tüm kamu kurum kuruluşları tarafından kamu personelinin şiddetle mücadeleye ilişkin bilgi ve farkındalığının artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesine devam edilecektir.”

MADDE: 5. “Şiddetle topyekûn mücadele etmeye yönelik toplumsal farkındalık ve duyarlılığı artırmak üzere eğitim-bilinçlendirme çalışmalarına devam edilecektir.”

19. MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRASİ

MADDE: 4,3. Okulda psikolojik güvenliği sağlamak amacıyla; ÇATIŞMA YÖNETİMİ VE ARABULUCULUK gibi konularda psiko-eğitim desteği sağlanması.

MADDE: 16. Risk altında ve dezavantajlı konumda olan çocukların tespiti yapılarak bu çocuklara yönelik eğitim çalışmaları artırılmalı; terör, göç, madde bağımlılığı, parçalanmış aileler, iletişim araçlarını kötüye kullananlar vb. risk faktörleri göz önünde bulundurularak önleyici rehberlik, (koruyucu hukuk) çalışmalarına ağırlık verilmeli, bu konuda yörenin özelliğine uygun olarak çok disiplinli ekip çalışmaları mülki amirlerin koordinesinde hayata geçirilmelidir.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI Ortaöğretim Kurumlar Yönetmeliği Madde 17 ;

“Ortaöğretim kurumlarında güvenli ortamın sağlanmasına yönelik koruyucu ve önleyici tedbirlerin alınması, zararlı alışkanlıkların önlenmesi ve öğrencilerin şiddetten korunması amacıyla rehberlik hizmetleri kapsamında okul merkezli, temel önleme çalışmaları yürütülür. Bu konuda okul yönetimi, öğretmen, veli ile iş birliği yaparak gerekli önlemleri alır...”

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI Ortaöğretim Kurumlar Yönetmeliği Madde 158 ;

“Aile içinde ya da dışında şiddete maruz kalan, ilgisizlik nedeniyle veya zorlanarak kanunlara toplumun etik kurallarına aykırı olan yollara yönelme ihtimali bulunan öğrencilerle ilgili gerekli önlemleri almak; okulun ve öğrencilerin güvenliğine yönelik alınan ihbar, şikâyet, duyumla gerekli görülen hâllerde, önceden tedbir almak, olumsuz öğrenci davranışlarının fiile şiddet ve suça dönüşmesini engellemek...”

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde 58 ;

“Öğrencilerde görülen olumsuz davranışların, olumlu hâle getirilmesinde yaptırım yerine çatışma çözme, arabuluculuk ve benzeri çözüm yöntemlerini kullanmak.”

ÇATIŞMA YÖNETİMİ VE SOSYAL ARABULUCULUK

	DERSLER
1.	ÇATIŞMA VE STRES YÖNETİMİ
2.	MÜZAKERENİN SOSYAL PSİKOLOJİSİ
3.	ŞİDDET ÖNLEME YÖNTEMLERİ
4.	ARABULUCULUK SÜRECİ
5.	İNSAN VE HAKLARI

Dersler ve sınavlar Anadolu Üniversitesi SEM üzerinden çevrimiçi olacaktır.

“KAMU GÖREVLİLERİNDEN ADALET, dostlarımızdan sadakat ve parasını ödediğimiz kimselerden mal veya hizmet temini bekleriz. Bu beklentiler karşılanmadığında sadece üzölmekle kalmayız, AYNI ZAMANDA KENDİMİZİ İHANETE UĞRAMIŞ HİSSEDERİZ.”
(Judith N. SHKLAR)

PROJE BİLİM/EĞİTİM KURULU

Helena NEVES ALMEIDA (Prof. Dr.)

Proje Uluslararası Danışmanı

Hikmet Yıldırım CELKAN (Prof. Dr.)

Proje Akademik Sektörler Danışmanı

Hüseyin KARAMAN (Prof. Dr.)

Proje Ulusal Danışmanı

Yahya Mustafa KESKİN (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Gül Sultan ÖZEREN (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Zahir KIZMAZ (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Sezgin AÇIKALIN (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Gökhan GÜNEYSU (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Vahap ÖZPOLAT (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Nurten SARGIN (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Sezai ÖZÇELİK (Prof. Dr.)

Proje Akademik Danışmanı

Sevda MUTLU (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Milay KÖKTÜRK (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Mehmet TEYFUR (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Binnur YEŞİLYAPRAK (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Selahiddin ÖĞÜLMÜŞ (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Bayramali NAZİROĞLU (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Haci Yusuf ACUNER (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Mustafa KARACA (Prof. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

İbrahim GÖKDAŞ (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Hasan H. TAYLAN (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Fatih ARSLAN (Doç. Dr.)

Bilim/Eğitim Kurulu Üyesi

Ömer BİLEN (Doç. Dr.)

Bilim Kurulu Üyesi

SERTİFİKA PROGRAMLARI DERSLER / ESERLER

1	İNSAN HAKLARI OKULU OLARAK AİLE (Âdem SOLAK)
2	AİLE ARABULUCULUĞU VE UYGULAMA ÖRNEKLERİ (Hasan H. TAYLAN-Doç. Dr.)
3	AİLE ARABULUCULUĞU FELSEFİ VE SOSYOLOJİK TEMELLERİ (Fatih ARSLAN-Doç. Dr.)
4	İNSAN VE HAKLARI (Gökhan GÜNEYSU-Prof. Dr.)
5	ŞİDDET VE ÖNLEME YÖNTEMLERİ (Zahir KIZMAZ-Prof. Dr.)
6	AİLEDE UYUŞMAZLIK VE ÇATIŞMA ÇÖZÜMÜ ANALİZİ (Sezai ÖZÇELİK-Prof. Dr.)
7	AİLE TEMELLİ İLERİ ARABULUCULUK (Gül Sultan ÖZEREN-Doç. Dr.)
8	İNSAN HAKLARI EKSENİNDE AHLAKİ VE DİNİ DEĞERLER (H. Yusuf ACUNER-Doç. Dr.)
9	GENÇLİK VE ŞİDDET (Komisyon)
10	AVRUPA'DA SOSYAL ARABULUCULUK (Komisyon: Editör-Helena Neves ALMEIDA))
11	KURAMDAN UYGULAMAYA SOSYAL ARABULUCULUK (Komisyon)
12	ARABULUCULUĞUN FELSEFİ VE KÜLTÜREL TEMELLERİ (Vahap ÖZPOLAT-Prof. Dr.)
13	ÇATIŞMA ÇÖZÜMÜ (Sezai ÖZÇELİK-Prof. Dr.)
14	ARABULUCULUK SÜRECİ (Komisyon)
15	MÜZAKERENİN SOSYAL PSİKOLOJİSİ (Gül Sultan ÖZEREN-Doç. Dr.)
16	KENTSEL DÖNÜŞÜMDE UZLAŞI YÖNTEMİ (Ersan KOÇ-Doç. Dr.)
17	KENTSEL VE BÖLGESEL PROJE YÖNETİMİ (Ersan KOÇ-Doç. Dr.)
18	KURUMSAL VE KENTSEL KRİZ YÖNETİMİ (Mustafa TAMER-Doç. Dr.-Vali)
19	KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİK YÖNETİMİNE GİRİŞ (Sezai ÖZÇELİK-Prof. Dr.)
20	KENTSEL SÜREÇLER VE HALK KATILIMI (Ebru KAMACI KARAHAN-Doç. Dr.)
21	ÇOK DİSİPLİNLİ SOSYAL RİSK ÜST ARAŞTIRMALARI (Komisyon)
22	TÜRKİYE'NİN ÇOCUK ODAKLI SOSYAL RİSK HARİTASI (Komisyon)
23	AİLE ARABULUCULUĞU (Lisa PARKINSON-Prof. Dr.)
24	AİLE ARABULUCULUĞUNDA ETİK İLKELER (Sevda MUTLU-Prof. Dr.)
25	ŞİDDET KÜTÜPHANESİ (Âdem SOLAK)
26	ŞİDDET KÜLTÜRÜ VE SOSYAL RİSKLER (Komisyon)
27	ÇATIŞMA VE STRES YÖNETİMİ (Komisyon)

İHTİYAÇ DUYULAN SERTİFİKA PROGRAM TÜRÜNE GÖRE EĞİTİM SETİ OLUŞTURULUR.

**“İNSAN HAKLARI, ŞİDDET ÖNLEME VE SOSYAL ARABULUCULUK BİLİNCİNİ
GÜÇLENDİRİCİ SAHA AKTÖRLERİ YETİŞTİRİLMESİ SEFERBERLİĞİ: 2023-2034”**

“HEGEM VAKFI İLE İŞ BİRLİĞİ BELGELİ” SOSYAL POLİTİKA PROJELERİ HİZMET BİRLİĞİ

	KURUMLAR/KURULUŞLAR	BELGE SÜRESİ	BELGE TARİHİ
01	ADALET BAKANLIĞI	5 yıl +	Ocak 2022
02	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	Süresiz	Eylül 2023
03	MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI	5 yıl +	Ekim 2019
04	ESKİŞEHİR VALİLİĞİ	10 yıl +	Ocak 2024
05	ANTALYA VALİLİĞİ	5 yıl +	Ekim 2024
06	ORDU VALİLİĞİ	10 yıl +	Ağustos 2024
07	BOLU VALİLİĞİ	10 yıl +	Ağustos 2024
08	MERZİFON KAYMAKAMLIĞI	10 yıl +	Ağustos 2024
09	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ocak 2021
10	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Mart 2018 & Ocak 2021
11	MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Mart 2021
12	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
13	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
14	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
15	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Nisan 2021
16	SİNOP ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Haziran 2021
17	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Temmuz 2021
18	SAMSUN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ağustos 2021
19	SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
20	İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
21	FIRAT ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
22	HARRAN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
23	KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
24	TEKİRDAĞ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
25	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
26	MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
27	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Ekim 2021
28	ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
29	IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
30	DİCLE ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
31	MERSİN ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
32	VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
33	AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Kasım 2021
34	ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Şubat 2022
35	BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Temmuz 2022
36	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ	Süresiz	Temmuz 2023
37	KIBRIS DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Şubat 2025
38	KIBRIS LEFKE AVRUPA ÜNİVERSİTESİ	10 yıl +	Şubat 2025
39	KUZEY KIBRIS TÜRKCELL KURUMU	10 yıl +	Şubat 2025
40	TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ VE VAKFI	5 yıl +	Kasım 2024
41	MEB MÜFETTİŞLERİ VE MÖ Y DERNEĞİ	10 yıl +	Ekim 2024
42	Sosyolojik Araştırmalar Derneği	Süresiz	Nisan 2020
43	Ahlaki Değerler Eğitimi Derneği	Süresiz	Nisan 2020
44	BADER-Bağımsız Arabulucular Derneği	10 yıl +	Kasım 2021
45	DOSTEL Arabuluculuk Merkezi	10 yıl +	Kasım 2021
46	KGK-Küresel Gazeteciler Konseyi	10 yıl +	Ocak 2022
47	SOSYODER-Sosyologlar Derneği	10 yıl +	Mart 2022
48	AÇÖV-Anadolu Üniversitesi OM Vakfı	10 yıl +	Mart 2022
49	MALİ MÜŞAVİRLER VAKFI	10 yıl +	Mayıs 2022
50	İSTANBUL BAROSU (2)	10 yıl +	Haziran 2022
51	MUSTAFA TAMER SA VAKFI	10 yıl +	Eylül 2022
52	MOBBİNG İLE MÜCADELE DERNEĞİ	10 yıl +	Kasım 2022